

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004745

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Назар Юрійович

2. Nazar Kravchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2871-7172

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 03-04-2023

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1050

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.11, 18.41.45, 18.41.51, 18.41.51.13

Тема дисертації:

1. Феномен медитативності у флейтовій музиці епохи поставангарду
2. The Phenomenon of Meditative in Music for flute of the Post-Avant-Garde Era

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено осмисленню феномена медитативності, як концепції творчості у флейтовому мистецтві епохи поставангарду і передуючих йому стильових спрямувань, з особливим акцентом щодо спадку японських авторів, оскільки їх етнічно-релігійний тип вираження опинився найбільш затребуваним у творах медитативного мислення у поставангардну епоху. Мета дисертації обумовила її головні завдання: – узагальнити відомості щодо витоків медитативного музичного мислення з ритуально-духовної сфери; – сформулювати науково-теоретичне обґрунтування феномена медитативності та усвідомити естетично-абстрагуючу специфіку медитативного способу музикування; – проаналізувати у світлі прийнятої концепції твори, що безпосередньо залучають ритуально-обрядовий базис у змістовно-структурний обсяг композицій К. Фукусіми, Т. Хосокави, Т. Такеміцу; – здійснити аналіз з опорою на прийняту концепцію медитативності художніх творів і фрагментів з цих композицій: Д. Лігеті, Дж. Рочберга, Ю. Воронцова, Гергелі Ітцес, А.

Казелли, В. Офферманса; – виділити медитативні позиції вираження за змістом і формою у творах вітчизняних авторів Юлії Гомельської, Валентина Сильвестрова, Яна Фрейдліна. Об'єкт роботи – феномен медитативності у музичному мистецтві за його ритуально-обрядовими та релігійними засадами в контексті Захід-Схід. Предмет роботи – прояви медитативності у флейтовій музиці XX–XXI століття. Хронологічні межі дослідження визначаються, з одного боку, епохою поставангарду і передуючих йому стильових спрямувань, як феномену музичної культури, з іншого – зосередження уваги на сучасному етапі існування флейтової творчості, тобто другої половини XX-го – початку XXI століття. Матеріалами дослідження являються нотні записи, аудіо та відео приклади флейтової та камерно-ансамблевої творчості відомих зарубіжних композиторів XX – початку XXI сторіччя: Альфредо Казелли «Сіціліана і Бурлеска», Гергелі Ітцеса «Pi – Transcendent», Д. Лігеті «Doppelkonzert», Юрія Воронцова «Там, куди відлітає крик...», Віла Офферманса «Honami», «Tsuro-no-Sugomori», Джорджа Рочберга Ukiyo-eII «Slow Fires of Autumn», японського генія Тору Такеміцу «Voice», «Itinerant: Meguri-In Memory of Isamu Noguchi», «Air», та творів відомих представників японського авангарду Тосіо Хосокави «Sen I», «Vertigal Song I» і Кадзуо Фукусіми «Mei»), а також, композиції провідних майстрів українського мистецького ареалу, а саме: Юлії Гомельської «Wings of East Wind», Валентина Сильвестрова «Містерія», Яна Фрейдліна «Тиха соната». Методологічна основа роботи обумовлена комплексним міждисциплінарним підходом, основу якого становлять методи естетико-художнього, історико-стильового, жанрового та семантичного, виконавсько-органологічного аналізу, що є традиційними для українського музикознавства та необхідними в обґрунтуванні проявів медитативності у флейтовій творчості. Дисертація складається зі вступу, двох розділів, шести підрозділів та трьох під-підрозділів, висновків, списку використаної літератури та додатку, що містить відомості про публікації та апробації. В заключних Висновках зазначається, що феномен медитативності у флейтовій музиці та флейтовій виконавській творчості є похідним від медитації як такої, що трактується через споглядальність, відвернення від зовнішніх чинників, інтровертну спрямованість – представляє процес трансформації «тілесного в духовне». В такому процесі, музичне виконання постає як шлях до Вищого-Божественного, Надособистісного-Надбуттєвого, і таким чином названий спосіб музикування являє музичну медитацію, а саме, досягнення такого медитативного стану, розумового і психічного буття, де відбувається вихід за межі традиційного укоріненого комплексу «композитор-текст-виконавець-слухач», що традиційно мислиться як розподіл між учасниками творчого акту, через споглядальність-заглибленість, молитовну зосередженість, виходить на той рівень буття, де цей розподіл усувається і постає в комплексі «цілісності», що має аналоги на сході – садхана «те, що йде до духовного, єднається з Абсолютом». Також встановлюється, що в цьому процесі важливим атрибутом є інструмент виконавця, а відповідно до предмету роботи – модель сучасної флейти, що демонструє велику кількість авангардних інноваційних прийомів, картини нових звучань, відчуттів і фарб та висуває стійкий інтерес до східних та західних філософсько-естетичних концепцій, у тому числі, до принципів східної культури в мистецтві XX–XXI століття.

2. The thesis explores the meditative as a concept of creativity in the flute art of the post-avant-garde period and the preceding styles, with particular focus on the heritage of Japanese authors, as their ethnic and religious type of expression proved to be the most sought-after in works of meditative thinking in the post-avant-garde period. The purpose of the thesis determined its key objectives: – to summarize information on the origins of meditative musical thinking from the ritualistic and spiritual sphere; – to formulate a scientific and theoretical substantiation of the phenomenon of meditative thinking and to understand the aesthetically abstracting features of the meditative method of music making; – in the light of the concept adopted, to analyze the works directly involving ritual and rite basis in the content and structural volume of the compositions of K. Fukushima, T. Hosokawa, T. Takemitsu; – on the basis of the adopted concept of meditative character, to carry out the analysis of art works and fragments from these compositions: D. Ligeti, G. Rochberg, Y. Vorontsov, Gergely Ittzes, A. Casella, W. Offermans; – to identify the meditative points of expression in content and form in the works of national authors Yuliia Homelska, Valentyn Sylvestrov, Yan Freidlin. The object of the paper is the phenomenon of meditative in the musical art by its ritual, rite and religious patterns in the Western-Eastern context. The subject of the paper is the manifestations of meditative in the flute music of the XX–XXI centuries. The chronological limits of the research

are determined by the postavant-garde period and the preceding styles as a phenomenon of musical culture, on the one hand, and by the focus on the modern stage of the flute art, i. e. on the second half of the XX – beginning of the XXI century, on the other. The materials of the research are sheet music, audio and video samples of flute and chamber ensemble music by well-known foreign composers of the XX and the early XXI centuries: Alfredo Casella's *Sicilienne et Burlesque*, Gergely Ittzes's *Pi – Transcendent*, D Ligeti's *Doppelkonzert*, Yuri Vorontsov's *A Cuckoo Cries...*, Wil Offermans' *Honami*, Tsuru-no-Sugomori, George Rochberg's *Ukiyo-eII "Slow Fires of Autumn"*, Japanese genius Toru Takemitsu's *Voice, Itinerant: Meguri-In Memory of Isamu Noguchi*, *Air* and works by the famous representatives of the Japanese avant-garde Toshio Hosokawa – *Sen I*, *Vertigal Song I* and Kazuo Fukushima Mei), as well as compositions by leading maestros of the Ukrainian artistic arena, namely: Yuliia Homelska's *Wings of East Wind*, Valentyn Sylvestrov's *Misteriia*, Yan Freidlin's *Tykha sonata*. The methodological basis of the paper is the result of applying the complex interdisciplinary approach, which is based on the methods of aesthetic and artistic, historical and stylistic, genre and semantic, performance and organological analysis, traditional for the Ukrainian musicology and essential in substantiation of meditative manifestations in the flute art. The thesis consists of an introduction, two chapters, six sections and three subsections, conclusions, a list of references and an appendix containing information on the publications and approbation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кравченко Н. Ю. Багатоваріантний виконавський принцип «Сициліани та Бурлески» А. Казелли в стилістичній концепції неокласицизму // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ, 2021. № 1. С. 198–203.
- Кравченко Н. Ю. Філософія «МА» та її втілення у флейтових творах Кадзуо Фукусіми і Тосіо Хосокави // Музичне мистецтво і культура. Випуск 37 книга 1. Одеса, 2021. С. 327–339.
- Кравченко Н. Ю. Буддійсько-Медитативні відголоски сякухаті у флейтових соло композиціях Віла Офферманса в контексті «Захід-Схід» // Актуальні питання гуманітарних наук. Випуск 49, том 1. Дрогобич, 2022. С. 76–81.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зима Людмила Вікторівна

2. Liudmyla Zyma

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1403-7571

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качмарчик Володимир Петрович

2. Volodymyr P. Kachmarchik

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1877-9767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громченко Валерій Васильович

2. Valerii V. Hromchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2446-2192

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221998184; Web of Science Researcher ID: D-4554-2018;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=dd56OZwAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна

2. Oleksandra Ovsyannikova-Trel

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3706-3481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербакова Ольга Константинівна

2. Olha K. Shcherbakova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Повзун Людмила Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Повзун Людмила Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна